

Zeitschrift: Annalas da la Societad Retorumantscha
Herausgeber: Societad Retorumantscha
Band: 92 (1979)

Artikel: Rapport dil Cussegl da scola LR
Autor: Candinas, Theo
DOI: <https://doi.org/10.5169/seals-233487>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. [Siehe Rechtliche Hinweise.](#)

Conditions d'utilisation

L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. [Voir Informations légales.](#)

Terms of use

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. [See Legal notice.](#)

Download PDF: 02.04.2025

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>

Rapport dil Cussegl da scola LR

Igl onn da scola 1977/78 ei staus onn da sgol.

Suenter 2 onns da formaziun pratica e teoretica han 13 scolaras bandunau nies Seminari cul diplom da mussadra romontscha. In diember bia memia pign a vesta dil basegns en tiara romontscha. La Ligia Romontscha sto per quei ponderar seriusamein, schebein ei fuss buca opportun d'introducir in cuors dubel per saver diplomar mintg' onn in diember sufficient da mussadras. El medem mument eisi denton era da prender en mira igl augment dil temps da scolaziun da 2 sin 3 onns per saver tener til allas pretensiuns dad oz. La realisaziun da quels postulats ei denton mo pusseivla, sch'il Cantun ei promts da surprender ils cuosts che la LR impunda per il Seminari da mussadras. Ina damonda respectiva ei da present en preparaziun. Davart la giustificaziun da quella professiun maunglan ins strusch piarder plaids, demai ch'il Cantun formescha ad agen quen las mussadras tudestgas a Claustra e sustegn quellas dallas Vals talianas cun subvenziuns e stipendis per lur formaziun el Tessin.

Ils 28 d'uost ha igl onn da scola 78/79 priu sia entschatta; per l'emprema gada senza internat. Igl ei aunc memia baul per trer conclusiuns valeivlas davart las experientschas fatgas cun in externat. Per cumpensar in ton digl ambient interromontsch che va en mintga cass a piarder cugl internat, havein nus introduciu sper las 2 uras da romontsch regularas egl agen idiom in'ura d'instrucziun interromontscha. Professor Chasper Pult ha surpriu quei pensum sper l'instrucziun romontscha ladina. Las scolaras da Surmir han cun uonn lur agen magister da romontsch cumplein. Schebein quella separaziun entira dallas Surmiranas (ella ei succedida sin giavisch expressiv da lur vart) ei d'avantatg per la regiun e survescha all'avischinaziun romontscha, gliez ei in'otra questiun!

La tiarza jamna d'october han las scolaras frequentau el Seminari sez in cuors da «pictura expressiva» che ha tenor il resun giu il meglier success pusseivel. El decuors dil meins da december ha la preparaziun per igl emprend practicum giu liug a Valbella en Casa Fadail. Las mussadras che prendan practicantas han luvrau cumineivlamein cun quellas sut la reschia dalla directura dil seminari, assistida dils scolasts da pedagogia e psicologia. Quei cuors d'introducziun al practicum daventa plaunet tradiziun ch'ei da beneventar, munta el gie el medem mument in cuors da perfecziun per las mus-

sadras. Denton eisi da far attenziun ch'il diember il pli grond pusseivel hagi caschun da seprofitar da quella purschida. Cun la fin da schaner, suenter il practicum, ei il temps d'emprouva dallas scolaras ius a fin. Tut las candidatas han satisfatg allas normas stipuladas da niev dil cussegl da scola en in reglament. Per promover il contact vicendeivel denter las scolaras, e da quellas cun la directura, ei l'entira gruppa serendida dils 19 als 24 da fevrer en in camp da skis a Flond.

Scrivend quest rapport s'avischina gia il secund practicum da quest onn che vegn medemamein preparaus tras in cuors. La fin digl onn da scola ei prevedida per ils 23 da zercladur, e suenter suonda in practicum social obligatoric da treis jamnas en ina famiglia romontscha.

Sper las damondas che pertuccan directamein il Seminari da mussadras, s'occupescha il cussegl da scola da differents problems che stattan en connex pli stretg u pli vast cun quel. Aschia tucca ei ad el da sefatschentar cun l'inspeziun dallas scolettas. Per satisfacer il pli bein pusseivel a quei duer ha el relaschau in regulativ per las inspecturas e preparau sin proposta dalla directura dil Seminari normas per l'inspeziun dallas scolettas. Muort demissiun han pliras inspecturas stuiu vegnir remplazzadas. Per la Giadina funcziuneschan en pei da dunna Seraina Roner duas novas: plevonessa Anni Tscharner e dunna Lucrezia Vital-de Planta. En Surselva pren giuvna Marianna Maissen la successiun da giuvna Dora Cavelti. Allas inspecturas partentas admettein nus nies cordial engraziament ed allas novas giavischein nus plein success.

Perschuadius dall'impurtonza dalla scolaziun permanenta, ha il cussegl da scola instradau cuors da perfecziun per las mussadras. Quels han liug venderdis e sonda ils 27/28 d'avrel en execuziun dubla a Breil e Zernez. Sin insinuaziun da mussadras sezzas ein els dedicai als treis suandonts temas:

1. Introducziun en «Miu emprem dicziunari»
2. Co far versichels e versets
3. Il mund dalla praula romontscha.

Las annunzias ein numerusas ed ils meinacuors dattan caparra per la megliera reussida.

Sco istanza suprema en fatgs da scolaziun e scolettas ha il cussegl da scola secapescha era priu posiziun davart il sboz cantunal per ina «Lescha da scoletta».

Per concluder aunc in plaid davart la scoletta d'exerceci a Cuera. Sco insa laguota quella instituziun necessaria per la formaziun dallas mussadras in bien cugn dil budget dalla Ligia Romontscha. Da present ei la LR en tractativas cul marcau da Cuera che ei da principi prompts da surprendre las duas

scolettas sut la cundiziun che quellas seigien frequentadas d'in diember minimal prescrets legalmein. Essend che quella cundiziun para dad esser adumplida san ins sperar il meglier.

Cun quei sun legreivel concludel jeu quest rapport sumaric, engraziand a tut quels che ein sefatgs meriteivels per nies Seminari e per las scolettas romontschas.

Per il Cussegl da scola LR
Il president: Theo Candinas